

ZESDE SPIEGELDAG IN HET TEKEN VAN GELD EN REGIE

Nog een lange weg naar publiek-private samenwerking

In het waterbeheer gaan grote hoeveelheden geld om, die op dit moment bijna allemaal uit publieke middelen komen. Om die kosten te drukken zou het bedrijfsleven ook kunnen bijdragen aan waterprojecten, bijvoorbeeld via publiek-private samenwerking (PPS). Bedrijven en overheden hebben echter niet altijd dezelfde prioriteiten. Bovendien voelen bedrijven zich vaak verstrikt in de regels van de diverse overheden en vinden overheden rendement op investeringen minder belangrijk dan private partijen. De vraag hoe deze hindernissen op te ruimen zijn en wie welke rol daarin speelt, stond centraal tijdens de zesde Spiegeldag van Habiforum op 25 november in Rotterdam.

Waar bij de vorige Spiegeldagen het accent nog duidelijk op water lag, speelde nu geld de hoofdrol. Of beter: het gebrek daaraan. De overheid zou graag bedrijven betrekken bij investeringen in waterprojecten. In de Nota Ruimte wordt daartoe ook ruimte gelaten. Lokale en regionale overheden krijgen meer mogelijkheden voor eigen invulling van ruimtelijk beleid. “Decentraal wat kan, centraal wat moet”, betoogde mevrouw Bakker, Directeur-Generaal Ruimte van het Ministerie van VROM. Zij ging in op een aantal lopende projecten, die met een PPS-constructie zijn opgezet. Belangrijk daarbij is volgens Bakker de wil om iets te doen. Zij hoopte dat de voorbeeldprojecten overheden én bedrijven stimuleren om ook dergelijke projecten op te zetten.

Peter van Rooy ging in op de voorwaarden voor financiering en samenwerking. Hij ziet een nieuwe verhouding ontstaan tussen overheden, burgers en bedrijfsleven. Overheden zouden moeten gaan samenwerken met elkaar en private partijen om gebied te ontwikkelen. Op dit moment treedt de overheid volgens hem zelf op als projectontwikkelaar, wat geen goede zaak is. Maar private partijen zouden volgens hem niet alleen in goed renderende projecten moeten investeren, zodat ruimte ontstaat voor PPS-projecten. Er bestaat echter nog een aantal andere problemen in de praktijk, zoals de wet- en regelgeving en de vraag wie de regie voert. “Teveel orde leidt tot chaos”, volgens Van Rooy.

Aangekondigd als de ‘man van 400 miljard’ moest D. Sluimers, directeur financiën van het pensioenfonds ABP, het publiek

meteen al teleurstellen met de mededeling dat het ABP “slechts” 160 miljard in kas heeft. Het ABP is niet per se tegen PPS-projecten, maar investeert daar waar dat het meest oplevert. De meeste voorgestelde PPS-projecten leveren minder op dan andere projecten, volgens Sluimers. Het pensioenfonds voelt geen morele verplichting om in sociale projecten te investeren. Het fonds is een uitvoeringsorgaan dat het pensioen van haar leden moet veiligstellen, niet meer en niet minder. Desalniettemin is het ABP wel bereid te luisteren naar investeringsvoorstellen.

De boodschap van Sybe Schaap, voorzitter van de Unie van Waterschappen, maakte meteen duidelijk waarom PPS zo moeizaam van de grond komt. Enerzijds nodigde hij het bedrijfsleven uit deel te nemen aan het waterbeheer, maar daar voegde hij meteen aan toe dat de overheid wel de regie in handen moet houden.

Volgens Schaap is het belangrijk dat nu de juiste beslissingen worden genomen. “Nederland heeft nu nog een beetje ruimte, dat moeten we duurzaam inrichten.” Als voorbeeld van hoe het niet moet, haalde hij de toekomstige woonwijk Westergouwe aan. De gemeente Gouda wil op het hydrologisch meest ongunstige punt van de Zuidplaspolder een woonwijk van 4000 woningen bouwen, tegen het advies van het Hoogheemraadschap van Schieland in.

Mevrouw Dwarshuis, gedeputeerde van de provincie Zuid-Holland, ging in op de rol van de provincie in ruimtelijk opzicht. De provincie is toe aan een heroriëntatie. Door

het IBO, de grotere rol van Europa, de Nota Ruimte en de in de toekomst verschijnende integrale waterwet is de nieuwe rol van de provincie nog onduidelijk. Volgens Dwarshuis moet de provincie kaders stellen voor projecten en toezicht houden op de uitvoering ervan en moet ze de regie van strategisch ruimtelijk beleid in handen nemen. Dwarshuis kon niet nalaten nog even te reageren op de opmerkingen van Sybe Schaap over de Zuidplaspolder. Volgens haar is het, met enige technische aanpassingen, wel mogelijk op die plek een duurzame woonwijk neer te zetten.

De zesde Spiegeldag legde de vinger op de zere plek voor PPS-projecten. Bedrijven willen best investeren in ruimtelijke projecten, maar willen daar wel rendement voor terugzien. Bovendien is de rol van de overheid niet altijd duidelijk. De onderlinge samenwerking van overheden laat nog wel eens te wensen over. De bedrijven worden soms gefrustreerd door de regels. Anderzijds durven overheden geen projecten uit handen te geven, omdat bedrijven het bedrijfsbelang (lees: geld) boven algemeen belang zouden kunnen stellen. Wellicht dat de oplossing voor dit dilemma ligt in een aantal succesvolle PPS-projecten, waarvoor de Spiegeldag de opmaat heeft gegeven. ¶

Als u een bijdrage wilt leveren voor een bepaald nummer van dit blad, laat dit de redactie dan uiterlijk twee weken van tevoren weten. Dan kan zij daarmee rekening houden bij de planning van het nieuwe nummer. Op de redactie (010) 427 41 65 is een lijst te krijgen met alle verschijningsdata en de data van kopijsluiting van dit jaar.

Als u grafisch materiaal digitaal wilt doorsturen, neem dan ook eerst contact op met de redactie. Een beperkt aantal programma's is namelijk geschikt voor gebruik in een tijdschrift als H₂O.

Gebruik van Powerpoint wordt in ieder geval afgeraden!